

2017-02-07
Utbildningskontoret
Heléne Rådbrink, Verksamhetschef gymnasiet

Riktlinjer för ersättning vid förlängd studietid för gymnasieelever

Inledning

Med förlängda studier avses studier för elever som inte klarat fullständiga betyg på tre år på ett nationellt program och därför skrivs in på förlängda studier för att nå fullständiga betyg. Det omfattar även elever som erbjuds att gå om en årskurs inom samma program och inriktning. Det kan också avse elever som gått samma introduktionsprogram i tre år och erbjuds förlängd utbildning av skolan.

Elever som läser mer än tre år i gymnasiet för att de bytt program eller läst introduktionsprogram och därefter skrivits in på ett nationellt program berörs inte. Inte heller de elever som läser ett fjärde tekniskt år efter att de avslutat teknikprogrammet berörs.

Enligt skollagen (kap 16 § 15) är de nationella programmen inom gymnasieskolan avsedda att genomgå på tre läsår. Utbildningar på introduktionsprogram ska motsvara heltidsstudier på nationella program (SL kap 17 § 6). Program inom gymnasiesärskolan är avsedda att genomgå på 4 år (SL kap 19 § 17).

Rektorer och huvudmän för utbildningar har, med dessa regler som utgångspunkt, möjligheter att anpassa elevernas studietid och omfattning utifrån deras individuella behov. En huvudman för en utbildning får fördela undervisningen på ett program över längre tid än tre år, om eleven läst reducerat program eller om det med hänsyn till elevens förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl.

Skollagen saknar i dag en tydlig reglering av hur kostnaderna för elever som beviljas förlängd utbildning ska fördelas mellan skola och hemkommun. Det har hittills inte heller skapats någon praxis genom vägledande domar utan olika kommuner och kommunala samverkansområden har utvecklat olika hantering av frågan. En inofficiell praxis som etablerats är dock att hemkommunen har rätt att pröva frågan om ersättning för förlängd studietid.

Beslut av en kommun i fråga om grundbelopp och tilläggsbelopp till friskolor får överklagas hos förvaltningsdomstol. När det gäller den interkommunala ersättningen får frågan om ersättning lösas mellan kommunerna.

En grundprincip i frågan om ersättning bör vara den om lika behandling. Elever som behöver förlängd utbildning bör hanteras lika oavsett om den går i en fristående gymnasieskola, en annan kommun eller i kommunens egen gymnasieskola.

Regler för handläggning

Ansökan

Rektor ansvarar för att skicka in en ansökan om ersättning till hemkommunen när en elev erbjuds eller övervägs erbjudas förlängda studier. Ansökan ska skickas in innan de förlängda studierna har påbörjats.

Om ansökan inte skickats in och hemkommunen uppmärksammar att en elev går ett extra år stoppas utbetalningen av ersättning omedelbart till dess att skolan kontaktas och ärendet prövas.

Skolan ska i ansökan ”Ansökan om förlängda studier” redovisa vad som har gjorts från skolans sida för att eleven ska nå fullständiga betyg de tre första åren samt en förklaring varför det inte lyckats. Som underlag begär hemkommunen in Plan för förlängda studier med följande bilagor:

- Elevens individuella studieplan
- Skolans åtgärdsprogram
- Elevens studieplan för förlängda studier
- Eventuellt tidigare beslut om reducerat program
- Beslut om förlängda studier från rektor/huvudman

Bedömning

Principen om lika behandling ska ligga till grund för bedömningen. Utöver detta görs en individuell bedömning utifrån varje elevs förutsättningar.

Utgångspunkten i bedömningen är att eleven ska nå fullständiga betyg från gymnasiet på så kort tid som möjligt. Ersättning för förlängd studietid beviljas om:

- Skolan kan visa att de gjort insatser för att eleven ska nå målen för utbildningen inom 3 år.
- Eleven genom förlängd studietid har goda förutsättningar att uppnå ett fullständigt slutbetyg eller om den förlängda studietiden avser behörighetsgivande kurser som eleven har svårt att läsa in till exempel inom ramen för kommunal vuxenutbildning eller allmän kurs vid folkhögskola.

Med utgångspunkt från dessa principer kan ersättning t ex nekas om förlängningen beror på hög frånvaro och underlaget inte visar att det finns anledning att tro på en tydlig förbättring.

Beräkning av ersättning

Ersättning betalas månadsvis och baseras på antal poäng som eleven ska läsa under de förlängda studierna. Ersättningen baseras på elevens skolpeng och på hur många månader som de förlängda studierna motsvarar i poäng. Redan påbörjade kurser kan förväntas ta kortare tid att slutföra än icke påbörjade kurser.

Om ansökan om förlängd studietid görs redan i lägre årskurser, t ex på grund av att en elev läser reducerat program, ska ersättning i första hand reduceras på motsvarande sätt så att den slutgiltiga ersättningen som betalas motsvarar en 3-årig utbildning.

Om förlängningen beror på en längre sammanhängande sjukskrivning kan beloppet reduceras med motsvarande om skolan fått ersättning under elevens frånvaro utan att speciella insatser har gjorts från skolans sida.

Ersättning utgår under ett avtalat antal månader. Alternativt läggs ett fast avdrag in under hela ersättningsperioden (12 månader per läsår).

Uträkningsmodell

Ej påbörjade kurser: Full poäng

F-kurser: Halv poäng (då det är kurser som påbörjats redan)

I snitt förväntas en elev kunna läsa 800 poäng per läsår. En termins helhetsstudier beräknas omfatta 400p

- Studier upp till 50 % ersätts med 50 % av gällande programpeng
- Studier mellan 50-100 % ersätts med gällande programpeng för heltidsstudier.

Ytterligare förutsättningar

Södertälje kommun betalar aldrig skolpeng för mer än 4 års studier (1 års förlängd studietid gäller för gymnasiesärskola).

Skolor som har NIU (nationell idrottsutbildning) eller RIG (riksidrottsförbundet) och som med hänsyn till träningstider förlängt studierna till 4 år, får endast skolpeng motsvarande 6 terminer.

Beslut

Beslut om ersättning för förlängd studietid skickas till rektor för utbildningen. En elev som inte har fått lägst betyget E på någon eller några kurser har rätt att gå om dessa minst en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång om det finns särskilda skäl.

Om det finns särskilda skäl får elever som fått betyget F på en stor del av kurserna under ett läsår också gå om kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. Även elever som byter studieväg får, om det finns särskilda skäl, gå om kurser som eleven tidigare fått lägst betyget E på.

Rätten att gå om kurser enligt ovanstående gäller för en elev som har läst kursen eller gymnasiearbetet (inte bara hoppat över den). Kursen ska ingå i elevens individuella studieplan.

Det är rektorn som fattar beslut om att en elev ska gå om kurser, efter det att eleven, vårdnadshavare och berörda lärare fått yttra sig.

Ansökan om förlängda studier samt plan för förlängda studier skall inkomma **senast 1 april** under elevens sista läsår, årskurs 3 för treårigt program, för att ersättning ska utgå. Ansökan skickas till sakkunnig gymnasieantagningen Lotten Johansson lotten.johansson@sodertalje.se.

Södertälje kommun
Utbildningskontoret
Lotten Johansson
15189 Södertälje

Källor

Skollagen 16 kap 15 och 37 §§

Gymnasieförordningen 9 kap 1,2,3,5 och 7, §§